

Beskrivelse af modelændring i Datafordeleren

Sammenlæg Jordstykke/Lodflade
Fjern regionskode fra Jordstykke

Geodatastyrelsen

11. juni 2026

Indhold

Formål.....	2
Sammenlæg Jordstykke og lodflade.....	2
Problemstilling.....	2
Løsning.....	3
1) Entiteten <i>Jordstykke</i> udvides.....	3
2) Entiteten <i>Lodflade</i> opretholdes.....	4
Nedlæg regionskode på Jordstykke.....	4
Problemstilling.....	4
Løsning.....	4
Opmærksomhedspunkter ved denne modelændring.....	4
Anvenderhenvendelser	5
Ændringsdokumentation.....	5

Formål

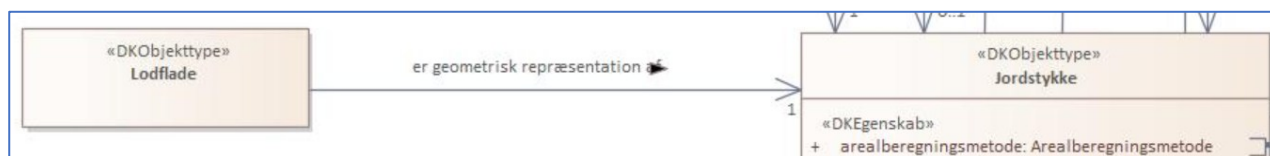
- Sikre at anvendere også med MoDAF vil kunne se Matriklens Jordstykke- og Lodflade-entiteter som én entitet.
- Begrænse vedligehold af regionskode i Matriklen.

Sammenlæg Jordstykke og lodflade

Problemstilling

Den moderniserede Datafordeler har som arkitektonisk grundprincip at udstille entitetsbaserede tjenester. Det betyder blandt meget andet, at der som udgangspunkt ikke findes en tjeneste, som kan returnere data fra både Jordstykke og Lodflade.

Relationen mellem disse to entiteter er relativt simpel: Til én lodflade findes altid ét jordstykke. Et Jordstykke *kan* have en lodflade (fremgår ikke af modellen).

Pga. bitemporalitet er det uforholdsmæssigt besværligt at foretage en join mellem de to entiteter, men denne kompleksitet var tidligere skjult for anvenderne. Med MoDAF er det op til anvenderne at håndtere kompleksiteten. Set fra GST's perspektiv er der i dette tilfælde ikke et forretningsmæssigt godt argument for, at anvendere skal besværes med en følge af entitetsbaserede tjenester.

Løsning

GST har drøftet og vurderet flere løsningsalternativer, og den foretrukne løsning består i følgende.

1) Entiteten *Jordstykke* udvides

- Der oprettes en ny attribut *geometri*:
 - Typen er multipolygon (relevant for jordstykker med lodder, hvor virkningstil < 13. sep. 2008).
 - Attributten kan være null for jordstykker, der har *virkningstil* < 13. sep. 2008 eller *status* "historisk".
- Virkningshistorikken + *Senestesaglokalid* opdateres altid, uanset om der sker ændring af jordstykke og/eller lodflade.
- Mulige værdier af *Forretningshændelse* udvides med "Afledt ændring", der stammer fra *Lodflade*. Prioriteten heraf vil være som vist herunder.

Prioritet	Forretningshændelse	Regel
1	Arealændring på Jordstykke	Genereres hvis der for jordstykket sker ændringer i "RegistreretAreal".
2	Noteringsændring på Jordstykke	Genereres hvis der for jordstykket sker ændringer i attributter for et af følgende temaer: Majoratsskov Fredskov Strandbeskyttelse Klitfredning Jordrente Stormfald
3	Afledt ændring	Genereres hvis der er sket ændret geometri (lodflade)
4	Anden ændring	Genereres hvis der ikke dannes øvrige forretningshændelser for jordstykket.

- Om der er sket ændringer i attributter, undersøges ved at sammenligne den udstillede objektversion med den gældende version af samme objekt i GST's lokale geodatabank (Geodatabank_mat).

Hvis der genereres én forretningshændelse, registreres denne i attributten *forretningshændelse* på jordstykkeobjektet. Hvis der genereres to, registreres den med det mindste prioritetsnummer som primær forretningshændelse. De øvrige registreres i attributten sekundærforretningshændelse på Jordstykke-entiteten.

Bemærk, at hvor sekundære forretningshændelser er modelleret som en repetitiv attribut, så er den modelleret som en separat entitet i den fysiske model.

- Løbende opdateres både den nye og den eksisterende geometri. Sidstnævnte kun så længe entiteten *Lodflade* lever (se punkt 3 herunder).
- Hvis der kun er ændringer til lodfladegeometri, så opdateres *Jordstykke* herefter også.

- Efter implementeringen af den nye geometri-attribut er det muligt, at attributten først vil blive opdateret efter en periode, som anvenderne orienteres om i forbindelse med implementeringen af attributten.
- Umiddelbart før ibrugtagning af ny geometri-attribut opdateres alle jordstykke-objekter med geometri fra *Lodflade*. Dette iværksættes af GST.

2) Entiteten *Lodflade* opretholdes

Entiteten opdateres indtil videre. Nedlæggelse og tilhørende varsling besluttet ved en senere lejlighed. Anvendere opfordres dog til at skifte til at anvende geometrien fra *Jordstykke*, så snart geometrien opdateres.

Nedlæg regionskode på Jordstykke

Problemstilling

Entiteten *Jordstykke* har en henvisning til region via regionskode. En sådan henvisning er umiddelbart uforenelig med princippet om ikke at vedligeholde den samme information flere steder, og et mere naturligt sted for et sådant vedligehold ville være DAGI. Imidlertid har der i GST været udtrykt ønske om at opretholde koden som en del af Matriklen.

Sammenlægningen af Region Sjælland og Region Hovedstaden til Region Østdanmark pr. 1. januar 2027 gør det relevant at overveje en udfasning af den nævnte regionshenvisning på *Jordstykke*-entiteten, da sammenlægningen vil indebære en opdatering af knap 900.000 jordstykker.

Løsning

Der indføres et kompromis mellem to modsatrettede ønsker. Kompromiset vil medføre at:

- Vedligehold af relation mellem kommune og region vil blive betydeligt nemmere end i dag.
- Der vil fortsat ikke være behov for at inddrage DAGI for at finde relation mellem kommune og region.

1) Ophør af opdateringen af regionsreferencen på *Jordstykke*-entiteten annonceres med ½ års varsel.

2) Relationen "Ligger i" fra *Jordstykke* til entiteten *MatrikelRegion* fjernes.

3) Relationen "Ligger i" til entiteten *MatrikelRegion* etableres fra entiteten *MatrikelKommune*. Dvs. der indsættes en regionskode på tabellen *MatrikelKommune*.

4) Regionskode på tabellen *MatrikelKommune* opdateres med korrekt region i en engangskonvertering.

5) Moderniserede tjenester, der i dag måtte benytte regionskoden, tilpasses.

Trin 4 udføres umiddelbart inden den 1. januar 2027.

Opmærksomhedspunkter ved denne modelændring

Regionskode-ændringen er muligvis breaking. Det burde *Jordstykke*/*Lodflade*-ændringen ikke være, fordi den nye geometri på *Jordstykke* kan være null.

Anvenderhenvendelser

De foreslåede ændringer er ikke baseret på henvendelser fra anvendere, men er alene baseret på observationer hos GST.

Ændringsdokumentation

Følgende er relateret til nærværende dokument:

- xsd- og xmi-skemaer (as-is og to-be). Disse er kvalitetssikret af modelsekretariatet.
- "Forretningsmaessige konsekvenser af Matrikel-ændring.docx".
- Relationsbilag.